

Vindkraftpark Liasjön -

Avgränsningsområde inför tillståndsprövning enligt miljöbalken

Sammanställning av mötesanteckningar

Plats och datum: Osby den 23 september 2022

Närvarande:

Skåne länsstyrelse

Lisbet Neil Stephens, Miljöhandläggare

Anna-Karin Ohlsson, Miljöhandläggare

Osby kommun

Andreas Andersson, Miljöinspektör

Malin Matsson, Miljö- och bygghandläggare

Torsten Johansson, Ordf. miljö- och byggnadsnämnden

Roger Nickelius, Vice ordf. miljö- och byggnadsnämnden

Älmhult kommun

Rasmus Åhs, vik. Avdelningschef Miljö

Linnea Boye, Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Eurowind Energy - verksamhetsutövare

Tove Hagström, Projektledare

Marlene Krolovitsch, Projektledare

Mötesanteckningar sammanställda av:**Tove Hagström och Marlene Krolovitsch, Eurowind Energy**

1. Inledning

Mötet inleds med en kort presentation av samtliga mötesdeltagare. Projektledaren Tove Hagström presenterar därefter verksamhetsutövaren Eurowind Energy samt projekt Liasjön och dess förutsättningar. Löpande under mötets gång diskuteras olika frågeställningar kring samrådsprocessen och innehållskrav på miljötillståndsansökan.

2. Diskussion

Lokalisering av vindkraftverk

Eurowind förtydligar att projektområdet har sin utgångspunkt i Osby kommuns utpekade vindkraftsområde benämnt Liasjön och har vidare utformats baserat på 1 km hänsynsavstånd till bebodda fastigheter samt fastighetsgränser längs de fastigheter där verksamhetsutövaren har ingått arrendeavtal. Vidare förtydligas att Eurowind avser att utreda möjligheten att placera vindkraftverk på platser som idag ligger utanför det utpekade område. Dessa platser inom projektområdet utgör hänsynsavstånd till bebyggelse som är obebodda/nedfallen och som Eurowind inte anser behöver omfattas av ett hänsynsavstånd. Länsstyrelsen upplyser om att det tematiska tillägget till översiktsplanen (TÖP) gäller parallellt med Länsstyrelsens granskningsyttrande om TÖPen. Vad gäller detaljplaner kan miljöprövningsdelegationen inte meddela beslut i strid med dessa. Vad gäller grundläggande planeringsunderlag så som översiktsplanen handlar det mer om verksamhetsutövarens motivering för att påvisa att den ansökta verksamheten inte strider mot planens inneboende syfte. Eurowind behöver förklara vad som är grunden till att vindkraftverk ska kunna placeras utanför det utpekade vindkraftsområdet.

Ansökningsform

Eurowind avser att ansöka om en så kallad box-modell ansökan. Skånes länsstyrelse förklarar att de inte positivt på att söka om verksamheten enligt box-modellen utan hellre ser en ansökan om fast position med viss flyttmån. Detta då det finns en stor konkurrens för markanvändningen i Skåne och ansökningsformen om fasta positioner utgör bättre förutsättningar för att

pröva tillåtlighet av verksamhetens lokalisering. Länsstyrelsen förtydligar att desto större flyttmån verksamhetsutövaren ansöker om, desto större krav på undersökningar kommer att ställas. Eurowind belyser att förutsättning för att inkomma med en box-modell-ansökan är att boxen är tillräckligt snävt avgränsad så att samtliga miljökonsekvenser kan prövas.

Vidare undrar Länsstyrelsen vid vilken tidpunkt Eurowind vet dels hur man kommer kunna ta sig till projektområdet under byggnationen av vindparken och dels var verken kommer kunna hamna. Eurowind förtydligar att man i samband med att tillståndsansökan skickas in till länsstyrelsen kommer att ha en bra uppfattning om de tekniska förutsättningar för byggnationen av vindparken. Avseende verkspositionerna kommer de geotekniska förutsättningarna vara bestämda i samband med att tillstånd för verksamheten fås och Eurowind utför de geotekniska undersökningarna som krävs för bestämmande av exakt position och fundamentstyp.

Vidare menar Länsstyrelsen att ansökan ska omfatta följdverksamheter som är hänförlig till vindkraftsanläggningen. Länsstyrelsen undrar därför vart Eurowind avser att dra gränsen i miljötillståndsansökan rent teknisk i form av anslutningspunkt. Viktigt är nämligen att verksamhetsutövaren redovisar och motiverar vart gränsen för den ansökta verksamheten har dragits och att alla aspekter så som till exempel biotopskyddsdispenser fångas in i samma prövning. Eurowind förtydligar att ansökan kommer även att omfatta elanslutningen i form av dragningen av elledningen från vindparken fram till nätägarens regionnätledning 10 km norr om projektområdet. Sträckning för elledningen kommer att omfattas av natur- och kulturinventeringar och Eurowind belyser även att man avser att utforma följdverksamheten på ett sätt som nyttjar befintliga strukturer så som vägar i så stor utsträckning som möjligt.

Naturvärden

Länsstyrelsen lyfter att naturvärdesinventeringen behöver omfatta alla markytor som på något vis planeras att tas i anspråk. En tydlig karta över samtliga markplättar är önskvärt. Länsstyrelsen önskar även skicka med att den lämpliga upplösningsgraden är medel för dessa inventeringar och att naturvärdesklass 4 bör tas med som ett tillägg. Även en detaljerad redovisning av artförekomster med koordinatsättning bör framgå i inventeringsrapporten. Inventeringen bör även omfatta våtmarker och om/hur de riskeras att påverkas direkt eller indirekt.

Utöver resultaten från den genomförda naturvärdesinventeringen ska även Skogsstyrelsens registrerade naturvärden tas med i den framtida ansökan.

Viktigt att redovisa att ingen avvattning sker i samband med allt anläggningsarbete.

Länsstyrelsen förtydligar att det inom utredningsområdet finns nyckelbiotoper och områden med naturvärdesobjekt. Det rekommenderas en tydlig redovisning av nyckelbiotoper, områden med naturvärden och skogliga biotopskydd.

Länsstyrelsen belyser att det finns Natura-2000 områden som ligger på avstånd till utredningsområdet. Till skillnad från naturreservat kan åtgärder som utförs utanför ett Natura-2000 område kräva tillstånd om den ger en påverkan i Natura-2000 området på de värden som området avser att bevara. Att dessa områden inte kommer att påverkas behöver tydligt redovisas och motiveras för i miljökonsekvensbeskrivningen via bland annat stöd från respektive områdes bevarandeplan.

Länsstyrelsen rekommenderar även att verksamheten bör hålla sig utanför strandskyddade områden då det är svårt att få dispens från strandskyddet för en verksamhet som bör kunna lokaliseras utanför strandskyddet. Om även vindkraftverkens svepytan bör hålla sig utanför strandskyddet beror på vilka värden som strandskyddsområdet i fråga avser att skydda, exempelvis fåglar respektive groddjur.

För att underlätta handläggningen rekommenderar Länsstyrelsen vidare att i miljökonsekvensbeskrivningen rubricera det generella biotopskyddet, även om det skulle saknas inom eller i anslutning till verksamheten.

Länsstyrelsen upplyser vidare om potentiella risker med att utföra naturvärdesinventeringen i slutet eller början av tidsperioden som ryms inom standarden för NVI. Risken att missa kärnväxter på senare delen av säsongen ökar och därmed även risken för behovet av kompletteringar. Det kan gå att bedöma i grova drag och sedan följa upp under kommande säsong. Alternativt att inventeringsrapporten tydligt redogör för att inventeringen har kunnat utföras med avseende på alla naturvärden.

Länsstyrelsen upplyser om att även rödlistade, skyddade och fridlysta arter behöver omfattas av miljökonsekvensbeskrivningen. Utsökning från Artdatabanken bör redogöras för. Detta är en del av naturvärdesinventering och bör även omfattade skyddsklassade arter. Även vad gäller fågelinventeringen är det viktigt att miljökonsekvensbeskrivningen, utöver redovisningen av resultaten, även kommer fram till en analys fokuserande på anpassningar och skyddsåtgärder för problematiska fågelarter. Analysera området i sin helhet: finns det flyttstråk, flygvägar mellan häcksjöar och fiskesjöar i närheten, kycklingbiotoper, habitatförluster, större rovfåglar förekomst, mm. Länsstyrelsen upplyser om att bilägga sekretessklassade arter med hänvisning till bilaga.

För att uppfylla kunskapskravet i MB krävs att fladdermöss inventeras enligt Länsstyrelsen. Vidare

bör högriskarter inventeras och inventeringen bör utföras under kolonitid, och under parnings- och migrationsperioden. Ett kontrollprogram för eftersök samt skyddsvillkor (batmode) ska föreslås.

Länsstyrelsen upplyser om avvattningsförbudet i Skåne och att verksamhetsutövaren bör undvika att verksamheten omfattas av vattenverksamhet. Vid vattenverksamhet krävs annars ett nytt avgränsningssamråd och skulle vattenmiljön påverkas krävs även groddjursinventering.

Ljud

Osby kommun förtydligar att det inte pekats ut några tysta områden i kommunens översiktsplan. Eurowind förklarar att ljudberäkningarna som görs utgår från ett värsta fall scenario där det blåser från alla väderstreck och där samtliga vindkraftverk går på full effekt. Länsstyrelsen understryker att det är precis denna redovisning som önskas i ansökan.

Länsstyrelsen lyfter att kumulativa effekter bör, utöver kringliggande vindkraftverksamhet, även omfatta andra tillståndsgivna verksamheter som bullrar.

Synbarhet

Eurowind efterfrågar Länsstyrelsens och kommunernas synpunkter kring önskade fotopunkter för de fotomontage som kommer att tas fram. Länsstyrelsen ser Flikatorps bygdegård som en relevant punkt samt riksintresset för kulturmiljövården söder om Skeeingesjön. Krykor är ofta högre belägna och kan utgöra lämpliga fotopunkter. Någon punkt från Killeberg, Kruseböke och Örsjön. Länsstyrelsen rekommenderar även att samråda med församlingen, hembygdsföreningar och andra bygdeföreningar om det kan finnas äldre torp eller backstugor som skulle kunna lämpa sig för ett fotomontage.

Osby kommun instämmer att utredningsområdet och närområdet rent allmänt utgör ett område som är sällan besökt. Större besöksfrekvens kan tänkas vara under älgjakten. Enligt Torsten skulle vindparken kunna tänkas öka besöksfrekvensen. Eurowind sammanställer förslag på fotopunkter och skickar dessa till Malin Mattsson för Osby kommuns synpunkter.

Övrigt

Eurowind förtydligar i efterhand: de högsta byggda vindkraftverken i Sverige på land är 230 m höga och de högsta tillståndsgivna vindkraftverken är 250 m höga. Länsstyrelsen belyser vikten av att om ett område tas i anspråk för vindbruk så ska detta ianspråktagandet ge en så stor utkomst som möjligt.

Eurowind förtydligar att det inte finns några permanenta bostäder eller fritidshus inom 1 km från utredningsområdet. Länsstyrelsen lyfter att det i ansökan bör redovisas antalet särskild berörda boenden inom vindparkens närområde. Särskild berörda kan även inkludera boenden längs transportvägarna, även om dessa utsätts en kortare tid under byggnation och avveckling av vindparken. I samband med detta lyfter Eurowind att det inom 1,5 km från vindkraftverken kommer att utgå en närboendeersättning till samtliga fastighetsägare med bostäder och fritidshus.

Länsstyrelsen presenterar kort om den kommande processen

- Verksamheten i fråga har B i miljöprövningsförordningen och det är därför miljöprövningsdelegationen som beslutar om ärendet. Länsstyrelsens roll i avgränsningssamrådet är att bevaka miljöintressena och att säkerställa en tillräckligt avgränsad omfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.
- Verksamheten i fråga har per automatik betydande miljöpåverkan och därför krävs ingen undersökningssamråd.
- Länsstyrelsen har som målsättning att fatta beslut inom 180 dagar från att den kompletta ansökan har inkommit och kungjorts.
- Den formella frågan till kommunen ställs i samband med att ärendet kungörs och kommunen har då tillfället att yttra sig om vindparken.
- Samrådsredogörelsen upprättas av bolaget och ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen. Kommer även omfatta dagens avgränsningssamråd samt Länsstyrelsens samrådsyttrande.
- Allt som inte beskriver anläggningens miljöpåverkan ska biläggas miljökonsekvensbeskrivningen. Detta gäller till exempel vindkraftens påverkan generellt eller övergripande energifrågor. Även teknisk beskrivning ska biläggas.

Länsstyrelsen sammanställer ett samrådsyttrande till Eurowind.

Mötet avslutas med ett platsbesök i projektområdet Liasjön med samtliga deltagare.

Uppföljningsmöte via Teams den 27 september 2022**Närvarande:****Skåne länsstyrelse**

Lisbet Neil Stephens, Miljöhandläggare

Osby kommun

Andreas Andersson, Miljöinspektör

Malin Matsson, Miljö- och bygghandläggare

Eurowind Energy - verksamhetsutövare

Tove Hagström, Projektledare

Marlene Krolovitsch, Projektledare

Ett digitalt uppföljningsmöte hölls med ovan deltagare för att diskutera kvarstående punkter som inte rymdes i mötet den 23:e september.

Arkeologiska utredningar

Länsstyrelsens kulturmiljöenhet upplyser om att det inom utredningsområdet för verksamheten finns lägenhetsbebyggelser med antikvarisk status som möjlig fornlämning. Detta innebär att dessa uppfyller fornlämningsrekvisiten. Även områden för övrig kulturhistorisk lämning finns inom området. Det kan även finnas ännu icke identifierade lämningar i eller i anslutning till verksamheten. Det rekommenderas därför att ta kontakt med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen. Länsstyrelsens samrådsyttrande avser att förtydliga vad bolaget behöver göra i utredningen samt möjlig kontaktväg till enheten.

Masshantering och tillfälliga upplag

Länsstyrelsen upplyser om att det pågår revideringar av avfallslagstiftningen och bolaget rekommenderas därför att hålla sig uppdaterad. Det ska redogöras och motiveras för massor och upplagsplatser som behövs, hur länge dessa ska ligga, hur det avses att hanteras och huruvida det behövs en avfallsplan. Även påverkan under anläggningsarbetet i form av buller, trafik, damm och vibrationer behöver beskrivas. Vid behov ska även massbalans presenteras.

Skuggor

Länsstyrelsen belyser vikten av att presentera och beskriva tid på dygn och årstid som rörliga skuggor kan förekomma vid bostadshus och vilka åtgärder bolaget avser att vidta för att uppfylla riktlinjerna. Detta ska vägas in i val av lokalisering. Eurowind lyfter att vindkraftverken kommer att förses med skuggdetektorer för att säkerställa att riktlinjerna för skuggtimmar vid hus uppfylls.

Hinderbelysning

Länsstyrelsen undrar om Eurowind undersöker åtgärder för att minimera störningar från hinderbelysning. Eurowind avser att följa Transportstyrelsens föreskrifter om hinderbelysning och håller sig uppdaterad om olika möjligheter för att begränsa störningen, så som användandet av radarstyrd hinderbelysning som idag inte tillåts av Försvarsmakten men som Eurowind och vindkraftsbranschen följer noga.

Trafikströmmar

Antalet transporter till området under anläggningsarbetet utgör en följdverksamhet och behöver därför redovisas. Den ungefärliga vägen för intransporter ska redovisas samt buller och vibrationer som uppstår till följd av trafikströmmarna. Om möjligt ska detta även tas i beaktande vid bestämmande av samrådskretsen.

Ekologisk kompensation

Länsstyrelsen rekommenderar att utreda möjligheten för ekologiskt kompenserande i området. Vidare lyfts att lämpliga kompensationsåtgärder kan definieras utifrån resultaten från naturvärdesinventeringen. Länsstyrelsen anser generellt att det vid ianspråktagande av mark och naturområden är påkallat att ekologiskt kompensera i området. Det ska finnas en additionalitet – kompensationsåtgärderna ska bidra till att den biologiska mångfalden och den gröna infrastrukturen i området ökar. Detta behöver inte nödvändigtvis ske genom att skapa nya värden utan även genom att främja och stärka befintliga värden i området. För stöd hänvisar Länsstyrelsen till Naturvårdsverkets handbok om ekologisk kompensation. Länsstyrelsen anser att behovet för kompensationsåtgärder ökar om det finns mycket och höga naturvärden i området. Naturvårdsenheten på Länsstyrelsen kan agera som bollplank i utformandet av ekologiska kompensationsåtgärder.

Samrådskrets

Länsstyrelsen instämmer om en omfattning på ca 2 km beroende på topografi och samhällsgränser. Länsstyrelsen rekommenderar att samråda med bl.a. övriga aktörer: Teracom, PTS, Försvarsmakten, LFV, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen,

Energimyndigheten, Svenska Kraftnät, Naturvårdsverket, Trafikverket, Boverket, Havs- och vattenmyndigheten, Räddningstjänsten, närliggande flygplatser och flygfält (i båda länen), nätägaren, vägföreningar, dikningsföretag (Hushållningssällskapet kan nog veta mer om dessa), vattenvårdsförbund, Naturskyddsföreningen, Skånes ornitologiska förening, regional fågelskyddsförening i Kronobergs län, jaktlag eller vildvårdsföreningar, andra lokala intresseföreningar för naturvård och djurskydd, hembygdsföreningar, församlingar, eventuella organisationer och hembygdsföreningar i Osby och Killeberg.

Förslag på tidningar: Sydsvenskan, Norra Skåne, Kristianstadsbladet, Smålandsposten, Smålänningen

Eurowinds följdfrågor

- Kumulativa effekter kring buller: syftet är att redovisa belastningen på bostadshus som utgör skyddsobjekten. Akustiker kan bistå i bullerberäkningar för tillståndsgivna verksamheter som bullrar. Med bland annat Länsstyrelsens företeckning över tillståndspliktiga verksamheter kan relevanta verksamheter för den kumulativa ljudberäkningen identifieras. Gällande buller för vägar hänvisar Länsstyrelsen till Trafikverkets studier. För de tillståndsgivna verksamheter som bullrar ska de tillståndsgivna bullerkraven beaktas och inte det faktiska bullret. För verksamheter på andra sidan länsgränsen hänvisas till Kronobergs Länsstyrelse. Eurowind undrar om även verksamheter i samråd och/eller handläggning ska beaktas i den kumulativa ljudberäkningen. Länsstyrelsen menar att det idag är juridiskt oklart i hur verksamheter som inte är tillståndsgivna ännu bör hanteras. Till Länsstyrelsens vetskap finns det inga andra pågående samråd i eller i närheten av utredningsområdet. Länsstyrelsen rekommenderar att ta kontakt innan bullerutredningen utförs för att fånga upp eventuellt tillkomna verksamheter samt tydlighet i juridiken.
- Alternativ lokalisering: en vanlig lokaliseringstudering ska redogöras och motiveras för i miljökonsekvensbeskrivningen.
- Vindbruksområdet och de undantagna hänsynsavstånd till förfallna byggnader: Eurowind stämmer av att en motivering ifrån markägarna om varför dessa hänsynsavstånd bör undantas samt ett yttrande från kommunen över markanvändningen inom dessa hänsynsavstånd kan biläggas för att sedan vägas in i bedömningen. Länsstyrelsen belyser igen att översiktsplanen inte har samma tyngd som detaljplanen. Därför kan Länsstyrelsen inte meddela beslut som ligger i strid med detaljplanen. Länsstyrelsen hänvisar till sitt

granskningsyttrande som säger "vidare kan skyddsavstånden vara väl tilltagna i vissa fall men inte tillräckliga i andra fall. Platsspecifik analys behövs".

Tove Hagström
Projektledare
M: +46 (0)730-961627

tha@eurowindenergy.com